

घृ 6 P. (घृति, घृति) 1 To sound, make a noise, snore, snort; grunt (as a pig, dog &c.); कः कः कुत्र न घृष्टायितघृरीघोरो घृष्टेच्छूकरः K. P. 7. -2 To be frightful or terrible. -3 To cry in distress.

घृणः A sound.

घृष्टुरायते Den. \bar{A} . To utter gurgling sounds.

घृरी The nostrils, especially of a hog; घृष्टुरायितघृरी-घोरो घृष्टेच्छूकरः K. P. 7.

घृष्टुरः 1 Guinea-worm. -2 Snorting, growling, grumbling. - \bar{A} Growling &c. (as of a dog).

घृष्टुरकः, -रिका A gurgling sound.

घृष्टुरायते Den. \bar{A} . To murmur, hum, whisper.

घृष्टुरी 1 The grunting of a hog. -2 The mole-cricket.

घृष्टुलारवः A sort of pigeon.

घृष्ट I. 1 P., 10 U. (घोषति, घोषयति-ते, घोषित, घृष्ट or घोषित) 1 To sound, make any sound or noise. -2 To cry or proclaim aloud, announce or declare publicly; स सं पापादृते तासां दुष्यन्त इति घृष्टयताम् \bar{S} . 6. 22; घोषयतु मन्मथ-निर्देशम् Git. 10; इति घोषयतीव डिण्डिमः करिणो हस्तिपकाहतः कण्ठ H. 2. 84; R. 9. 10; Mk. 10. 12. -3 To praise. -4 To fill with cries, make resonant. -II. 1 \bar{A} . (घृष्टते) To be beautiful or brilliant.

घृष्ट a. Sounding.

घृष्टित a. [घृष्ट क] Proclaimed, sounded, declared; also घृष्ट.

घृष्टानम् Food given away by proclamation; Ms. 4. 209.

घृष्टम् A cart, carriage.

घोषः [घृष्ट-भावे घञ्] 1 Noise, tumult, cry or sound in general; स घोषो धार्तराष्ट्राणां हृदयानि व्यदारयत् Bg. 1. 19; so रथं, तूर्यं, शब्दं &c. -2 The thundering of clouds; स्निग्ध गम्भीरघोषम् Me. 64 (v.l.). -3 Proclamation. -4 Rumour, report; दुःशासुरागादिति घोष आसीत् Rv. 10. 33. 1. -5 A herdsman; see घोषश्च below. -6 A hamlet, station of cowherds; Bhāg. 5. 5. 30; विहार-भूमेरभिघोषमुत्सुकाः Ki. 4. 31; गङ्गायां घोषः K. P. 2; घोषादा-नीय Mk. 7. -7 (In gram.) The soft sound heard in the articulation of the soft consonants; Rv. Pr. 13. 5. -8 A Kāyastha (one of the writer class). -9 A vowel. -10 A gnat, mosquito. -11 An epithet of Śiva. -12 Recitation, the sound of prayers; सदसि निबिडचैत्यब्रह्मघोषैः पुरस्तात् Mk. 10. 12. -13 An ornament that makes a tinkling sound; घोषप्रघोषरुचिरम् Bhāg. 10. 8. 22. -**घम्** Bell-metal. -**Comp.** -**यात्रा** walk or procession to the stations of the herdsmen. \bar{A} पर्वन् N. of chapters 236-257 of the वनपर्व in Mb. -**वर्णः** a sonant letter. -**वृद्धः** an elder at a station of herdsmen; हैयङ्गवीनमादाय घोषवृद्धानुप-स्थितान् R. 1. 45.

घोषकः [घोष स्वार्थे क] A crier, proclaimer.

घोषवत् a. Making a sound, sounding. -2 Sonant. -ती A lute; Ks. 11. 3.

घोषणम्, -णा [घृष्ट भावे ल्युट्] Proclamation, declar- ing or speaking aloud, public announcement; व्याघातो जयघोषणादिषु बलादस्मद्बलानां कृतः Mu. 3. 26; R. 12. 72. -2 Speaking aloud, making a great noise. -a. Sound- ing; स प्राद्वद्घोषणभूषणाद्भिः Bhāg. 4. 5. 6.

घोषयित्तु 1 A crier, bard, herald. -2 A Brāhmaṇa. -3 A cuckoo. -4 A captive.

घृष्टणम् Saffron; यत्र स्त्रीणां मसृणघृष्टणालेपनोष्णा कुचश्रीः Vikr. 18. 31; प्रसहुराराद् घृष्टणस्य रेणवः Rām. Ch. 2. 38; Viś. Guṇā. 115.

घृकः An owl. -**Comp.** -**अरिः** a crow. -**नादिनी** the Ganges.

घृत्कारः Hooting; Māl. 5. 19; U. 2. 29.

घृ 4 \bar{A} . (घृष्टे) To kill, hurt.

घूर्ण 1 \bar{A} ., 6. P. [घूर्णति, घूर्णति, घूर्णित] To roll about, move to and fro, whirl, turn round, shake, reel, stagger; घोषितामतिमदेन जुघूर्णुर्विभ्रमातिशयपूषि वपूषि Śi. 10. 32; भयात्केचिदघूर्णेषु Bk. 15. 32, 118; Śi. 11. 18; अद्यापि तां सुरतजागरघूर्णमानाम् Ch. P. 5; भूपालाः कमलाविलासमदिरोन्मील-न्मदाघूर्णिताः Bv. 4. 42. -**Caus.** (घूर्णयति-ते) To cause to shake, reel or roll about; नयनान्यरुणानि घूर्णयन् Ku. 4. 12; Śi. 2. 16; Bh. 1. 89 (with prepositions like आ, वि the root retains the same meaning).

घूर्ण (also घूर्णयमान) a. Shaking, moving to and fro; तस्य हृदे विहरतो भुजदण्डघूर्णवाघोषमङ्गं वरवारणविक्रमस्य Bhāg. 10. 16. 8. -**र्णः** Whirling, rolling. -**Comp.** -**वायुः** a whirlwind.

घूर्णनम्, -ना [घृष्ट-भावे-ल्युट्] Shaking, reeling, whirl- ing or turning round, revolving; मौलिघूर्णनचलत् Git. 9; घूर्णनामात्रपतनभ्रमणादर्शनादिकृत् S. D.

घूर्णिः [भावे-इन्] Rolling, revolving.

घृ I. 1 P. (घरति, घृत) To sprinkle. -II. 10 U. (घारयति-ते, घारित) To sprinkle over, wet, moisten; जिघर्म्यसि हविषा घृतेन Rv. 2. 10. 4. -III. 3 P. (जिघर्ति) 1 To sprinkle. -2 To shine. -IV. 5 U. (घृणोति, घृणते) 1 To sprinkle. -2 To shine.

घारः [घृ-घञ्] Sprinkling, wetting.

घृत a. [घृ-क्त] 1 Sprinkled. -2 Illumined. -**तम्** 1 Ghee, clarified butter; (सर्पिर्विलीनमाज्यं स्याद् घनीभूतं घृतं भवेत् Say.). -2 Butter. -3 Water. -4 Spirit, energy (तेजस्); मधुच्युतो घृतपृक्ता विशोकास्ते नान्तवन्तः प्रतिपालयन्ति Mb. 1. 92. 15. -**Comp.** -**अक्त** a. annointed with ghee. विधवायां नियुक्तस्तु घृताक्तो वाग्यतो निशि । एकमुत्पादयेत्तुत्र...।। Ms. 9. 60. -**अन्नः**, -**अर्चिस्** m. blazing fire; शुचिभ्रवा